

PERSBERICHT

5 september 2014

Verslag aan het federale parlement: Vennootschapsbijdrage

In zijn verslag aan het federale parlement wijst het Rekenhof op tekortkomingen in de regelgeving en de procedures over de vennootschapsbijdrage. Dat is de bijdrage die de vennootschappen die zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting of belasting der niet-inwoners sinds 1 juli 1992 betalen. De bijdrage wordt geïnd door de socialeverzekeringsfondsen en de Nationale Hulpkas en doorgestort naar het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) voor de financiering van het globaal beheer van de zelfstandigen. Ze leverde 210 miljoen euro op in 2012. Het Rekenhof stelde ook vast dat de controle op de socialeverzekeringsfondsen beter kan en dat het systeem beter zou moeten worden opgevolgd en geëvalueerd. Het beveelt aan na te gaan welke aanpassingen de inning van vennootschapsbijdrage efficiënter kunnen maken, onder andere in het licht van een arrest van het Grondwettelijk Hof die deze bijdrage als belasting heeft gekwalificeerd.

Vennootschappen die zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting of de belasting voor niet-inwoners moeten sinds 1 juli 1992 een vennootschapsbijdrage betalen. Sinds 2004 bestaat de vennootschapsbijdrage uit een kleine of een grote bijdrage, afhankelijk van het balanstotaal van de vennootschap. In 2012 bedroeg de bijdrage respectievelijk 347,50 euro en 868 euro en liep het totaal van de bijdragen op tot 210 miljoen euro.

Vennootschappen moeten binnen drie maanden na hun oprichting of na het feit dat hen onderwerpt aan de belasting der niet-inwoners, aansluiten bij een socialeverzekeringsfonds of de Nationale Hulpkas die de bijdrage int en ze doorstort naar het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ). De FOD Sociale Zekerheid oefent hierop toezicht uit. Vennootschappen die zich niet vrijwillig aansluiten, worden ambtshalve aangesloten bij de Nationale Hulpkas.

Het Rekenhof ging na in welke mate de regelgeving, de organisatie en de procedures bij het RSVZ en de FOD Sociale Zekerheid een correcte en doelmatige inning van de vennootschapsbijdrage waarborgen en of deze bijdrage afdoende wordt opgevolgd en waar nodig bijgestuurd.

Het onderzoek wees uit dat de regelgeving verschillende knelpunten bevat. Zo geldt voor de toepassing van de bijdrage een dubbele voorwaarde. Ze is alleen verschuldigd door (1)

vennootschappen en (2) die moeten vervolgens ook onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting of belasting der niet-inwoners. Die dubbele voorwaarde leidt niet alleen tot interne interpretatieverschillen, maar ook tot verschillen met het door de FOD Financiën bepaalde toepassingsgebied voor de vennootschapsbelasting en de belasting der niet-inwoners.

De hoogte van de vennootschapsbijdrage wordt berekend op basis van het balanstotaal. De regelgeving en de toepassing ervan door de administratie houden echter geen rekening met vennootschappen die geen balans hoeven neer te leggen of die deze niet of te laat neerleggen.

Ook de toepassing van de verschillende vrijstellingen zorgt voor problemen. Zo worden vennootschappen in vereffening, faillissement of gerechtelijke reorganisatie vrijgesteld van de bijdrage, maar de regelgeving daarover bevat enkele lacunes die soms leiden tot een ongelijke behandeling van vennootschappen. De pragmatische oplossingen voor de vrijstelling wegens inactiviteit van de vennootschap zijn dan weer niet helemaal in overeenstemming met de regelgeving en bij de vrijstelling voor jonge personenvennootschappen zijn de voorwaarden moeilijk controleerbaar.

Het RSVZ en de FOD Sociale Zekerheid trachten voor deze tekortkomingen vaak een oplossing te vinden door de regelgeving te interpreteren in nota's aan de socialeverzekeringsfondsen. Op zich is dat positief maar de interpretatie van die nota's is soms niet eenduidig of vindt geen steun in de regelgeving. Soms ontbreken ook instructies. Het grote aantal opeenvolgende instructies en compilaties van antwoorden op vragen van fondsen kan ook verwarring scheppen. Het Rekenhof vraagt die informatie beter te structureren.

Om de bijdrage te innen moeten heel wat instanties samenwerken. Omdat het Grondwettelijk Hof de vennootschapsbijdrage ondertussen als een belasting heeft gekwalificeerd, zou een fiscalisering en vereenvoudiging van de inning van de bijdrage kunnen worden overwogen.

Het RVSZ ziet toe op de aansluiting van vennootschappen. Het Rekenhof stelde hier tekortkomingen vast van zowel externe aard, zoals fouten in gegevens bezorgd door de Kruispuntbank van Ondernemingen, als van interne aard, zoals fouten in het repertorium van vennootschappen bij het RSVZ en een gebrek aan opvolging. Dat leidt ertoe dat sommige vennootschappen ten onrechte niet worden aangesloten.

In "behartigenswaardige" gevallen of bij overmacht mag het RSVZ afzien van een verhoging van de bijdrage wegens laattijdige betaling. Voor kleine verhogingen gebeurt dit automatisch. Het Rekenhof vraagt dit te herzien en de begrippen ook duidelijk te omschrijven.

De FOD Sociale Zekerheid heeft zijn controles op de socialeverzekeringsfondsen de laatste jaren verbeterd. De controles zijn echter nog te veel dossiergericht, terwijl controles van processen of systemen voor de fondsen meer toegevoegde waarde zouden bieden omdat ze structurele oplossingen voor tekortkomingen bieden. De FOD Sociale Zekerheid en het RSVZ zouden voor die controles ook nauwer met elkaar kunnen samenwerken.

Het Rekenhof stelde vast dat er informatie over de bijdrage wordt verzameld en gerapporteerd maar dat die informatie onvoldoende is gericht op het beheer, de evaluatie en mogelijke bijsturing van de bijdrage. De bijdrage werd tot op heden bovendien nog niet globaal geëvalueerd.

Op operationeel niveau kunnen de activiteiten van het RSVZ worden geëvalueerd op basis van de doelstellingen geformuleerd in de bestuursovereenkomst, maar de normen die hieraan zijn gekoppeld, zijn in het algemeen te ruim.

De minister van Middenstand, KMO's, Zelfstandigen en Landbouw heeft nota genomen van de conclusies en aanbevelingen van het Rekenhof. Ze antwoordde dat ze op het vlak van de regelgeving in 2012 aan de administratie de opdracht had gegeven een inventaris op te stellen van de nodige aanpassingen. Als gevolg daarvan werd recent een bepaling over de toepassing van de vrijstelling bij gerechtelijke reorganisatie gewijzigd. Indien andere aanpassingen noodzakelijk zijn, zullen die aan haar opvolger worden voorgelegd.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Jaarlijkse bijdrage voor vennootschappen onderworpen aan de vennootschapsbelasting of belasting der niet-inwoners* werd aan het federale parlement bezorgd. Het is samen met de samenvatting en dit persbericht terug te vinden op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).

Contactpersoon:
Karl Hendrickx
Cel Federale Publicaties
Tel. 02 551 89 90